

Palle Christiansen
Medlem af Inatsisartut

Svar på spørgsmål nr. 126 vedrørende opfølgning på borgerinddragelse.

12-08 2013
Sagsnr.
Dok. Nr.

I medfør af Inatsisartuts forretningsorden § 37 stk. 1, har du fremsat spørgsmål til Naalakkersuisut vedrørende opfølgning på borgerinddragelse. Spørgsmålene er henvist til besvarelse hos mit område.

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
Fax (+299) 32 56 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Spørgsmål:

- 1. Hvilke anbefalinger har Naalakkersuisut d. 6. juni vedtaget om hvordan borgerne skal informeres og inddrages, når der skal planlægges råstofprojekter?**

Svar:

Naalakkersuisut har på deres møde den 6. juni godkendt en række anbefalinger over mulige initiativer (se det vedhæftede notat), der kan igangsættes i forbindelse med råstofprojekter. Nævnte anbefalinger er Naalakkersuisuts udgangspunkt for de efterfølgende drøftelser, vi skal have med de NGO'ere og interesseorganisationer, der er naturligt at inddrage i dette arbejde.

- 2. Hvilke eksterne parter vil Naalakkersuisut indbyde til at deltage i den arbejdsgruppe, som skal komme med forslag til udmøntning af anbefalingerne?**

Svar:

Departement for Erhverv, Råstoffer og Arbejdsmarked har den 19. juni 2013 sendt en invitation ud til en række interessenter til deltagelse i dialogmøder mellem departementet og de enkelte interessenter bestående af arbejdsmarkedets parter, NGO'er og kommunale instanser. En række af disse interessenter har allerede skriftlig bidraget til processen. Dette vil blive fulgt op af møder med de interessenter der ønsker at bidrage til processen.

3. **Giver de almindelige regler for aktindsigt offentligheden ret til aktindsigt i gruppens arbejde, og vil Naalakkersuisut, hvis dette ikke er tilfældet, alligevel imødekomme eventuelle anmodninger om aktindsigt, i medfør af Naalakkersuisuts almindelige adgang til at give såkaldt "mer-aktindsigt"?**

Svar:

Selvfølgelig vil der være adgang til aktindsigt efter de almindelige gældende regler. Det følger videre af almindelig god forvaltningsskik at myndigheden af egen drift i alle sager om aktindsigt skal foretage en vurdering af om der skal gives meraktindsigt.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga
Med venlig hilsen

Jens Erik Kirkegaard

Notat om borgerinddragelse

Dialogen og information til offentligheden (borgere og interessenter) vedrørende konkrete råstofprojekter skal styrkes. Den nuværende informationsindsats har vist sig ikke at være tilstrækkelig.

Inddragelsen af offentligheden er vigtig af følgende årsager:

- Hvis råstofprojekterne skal blive en succes, forudsætter det en opbakning og forståelse fra offentligheden. Udvikling af et råstofprojekt, fra idé til drift, er et omfattende projekt, som involverer borgerne en hel del. Det kan være lige fra, at et bestemt områdes natur bliver påvirket – til at man får ansættelse i f.eks. en mine. Med andre ord skal udviklingen af et råstofprojekt være et konstruktivt og gensidigt samspil med det konkrete råstofselskab og offentligheden – og ikke to parallelle forløb.
- Offentligheden kan besidde viden om praktiske forhold (f.eks. vejr og vejforhold), der forbedrer et råstofprojekt – eller minimere generne for de borgere, der bor tæt ved minen. Af selv samme årsag er det vigtigt, at offentligheden bliver inddraget ved råstofprojektets begyndelse.

For at fremme borgernes inddragelse i råstofprojekterne vil det være nødvendigt at igangsætte en bred vifte af initiativer, der sikrer en ordentlig dialog og borgernes adgang til information. Indsatsen kan grupperes i følgende enheder:

- Råstofselskaberne
- Grønlands Selvstyre
- NGO
- Medier

Råstofselskaberne:

- Selskaberne skal tidligere i processen involvere berørte borgere og interessenter, så de har en mulighed for at påvirke processen.
Anbefaling: Selskaberne skal udarbejde en plan for, hvordan de berørte borgere og interessenter kan inddrages forud for feltaktiviteter (mineralefterforskning og større boreprogrammer).
- Ved afrapportering af feltaktiviteter.
Anbefaling: Selskaberne skal afrapportere, hvordan de berørte borgere og interessenter er blevet involveret i processen.
- Et råstofselskab registrerer sig i Grønland.
Anbefaling: Selskabet opretter en hjemmeside på både grønlandsk/dansk, der henvender sig til borgerne, som løbende skal opdateres, så offentligheden kan få indsigt i processen. Selskabet skal i deres ansøgning om en udnyttelsestilladelse redegøre for om deres informationsindsats, herunder information via deres hjemmeside, og hvordan deres fremtidige informationsindsats vil blive, når råstofprojektet kommer i driftsperioden.
- Råstofselskaberne skal tidlig i processen indgå i en dialog og information med de berørte byer og bygder, når et konkret råstofprojekt udvikles og planlægges.
- Råstofselskaberne afholder informationsmøder om deres konkrete projekt, lige før høringsperioden begynder. Informationsmøderne skal foregå i de berørte byer og bygder, hvor såvel de miljø- som

samfundsmæssige aspekter vil blive belyst - og offentligheden får mulighed for at fremføre deres bekymringer og spørgsmål.

Grønlands Selvstyre:

Formålet med høringer er at inddrage, informere og være i dialog med borgerne, så borgernes holdninger, viden og erfaringer til forhold relevante for projektet bliver medinddraget i beslutningsprocessen. Eventuelle bekymringer og forslag fra borgerne vil på denne måde indgå i Naalakkersuisuts behandling af ansøgningen.

Anbefaling: I forbindelse med revidering af "Retningslinjer for Vurdering af den Samfundsmæssige Bæredygtighed" (VSB) fra 2009 skal det fremgå, hvordan og hvorledes et råstofselkab skal fremme dialogen og kommunikation med berørte byer og bygder.

Anbefalinger: Følgende elementer skal indgå i en informationsindsats forud for en udnyttelsestilladelse til en kommende ansøgning til et råstofprojekt:

- VSB (Vurdering af Samfundsmæssige Bæredygtighed) og VVM (Vurdering af Virkninger for miljøet) sendes i høring på selvstyrets høringsportal i mindst otte uger. I denne periode kan offentligheden, interesseorganisationer, Selvstyrets institutioner og departementer m.v. fremkomme med høringssvar.
- Råstofmyndigheden udarbejder en indstiksavis med oplysninger om den kommende/pågående høring med kort beskrivelse af det pågældende projekt - og information om selve høringsprocessen m.v.
- Tidspunkt og sted for høringerne vil blive annonceret i landsdækkende aviser og TV/Radio.
- Der afholdes en række høringsmøder i høringsperioden i berørte byer og bygder (Naalakkersuisut fastsætter hvilke byer og bygder der skal afholdes høringsmøder i og antallet af høringsmøder). Ved høringsmøderne deltager repræsentanter for det ansøgende selskab og deres konsulenter. Derudover er der repræsentanter fra Selvstyrets Råstofmyndighed (Departement for Erhverv, Råstoffer og Arbejdsmarked, Råstofstyrelsen og Miljøstyrelsen for Råstoffer) samt repræsentanter for Selvstyrets konsulenter tilstede. Ydermere vil Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer deltage.
- På møderne vil VSB og VVM blive præsenteret og debatteret.
- Mødeformen kan variere afhængig af et råstofprojekts størrelse og kompleksitet. Mødeformen for det enkelte høringsmøde vil blive aftalt med den uafhængige facilitator. Det kan f.eks. være (ikke udtømmende):
 - cafemøder
 - paneldiskussioner
 - rundbordssamtaler
 - oplæg fra forskellige interessenter med efterfølgende diskussion
 - faciliteret debatmøde
- Møderne vil blive ledet af en uafhængig facilitator, og der vil blive taget referat fra hvert møde. Referatet vil indgå i det samlede materiale, når Naalakkersuisut træffer den endelige beslutning

Information om projektet kan være på følgende forskellige måder (ikke udtømmende):

- Informationsmøder, ekspertpaneler
 - Websider med grønlandsk tekst rettet mod borgerne og ikke mod investorerne,
 - Indstiksaviser,
 - Film og TV,
 - Pressemeddelelser
 - Avisartikler
 - Tekniske rapporter
 - Oplysningskampagner,
 - Projekt Informationskontor
 - Information hotlines
 - Brochures
 - M.fl.
- Det kan være behov for at myndighederne kan modtage *Feed back*, fra borgerne i forhold til det enkelte projekt udenfor selve den offentlige høringsperiode. Følgende muligheder kan anvendes (ikke udtømmende):
 - Interviews
 - Spørgeskemaundersøgelser
 - Borgermøder
 - Interessentmøder
 - Internet
 - Hotlines

Anden borgerinddragelse fra myndighedernes side:

Det er ikke kun selve høringsprocessen for et konkret projekt, der skal styrkes - men også den løbende dialog og debat i offentligheden. I den sammenhæng er det vigtigt, at Naalakkersuisut også afholder dialog- og informationsmøder i bygderne.

Anebefaling: Emner og indhold for disse bygdebesøg kan være:

- Der vil blive arrangeret debat- og orienteringsmøder vedrørende råstofsektoren som et bærende erhverv i Grønland,
- Information og debat vedrørende kommende råstofprojekter,
- Debat og oplysning om jobmuligheder og uddannelsesmuligheder indenfor råstofsektoren, herunder mulighed for realkompetencevurdering af interesserede borgere i bygden.

NGO'er

Når Selvstyrets råstofmyndighed ønsker at styrke offentligheden via en omfattende høringsproces i bred forstand, vil det være naturligt at inddrage NGO'erne, herunder ICC, i processen.

Der er forskellige metoder og redskaber der kan anvendes i de forskellige faser af udviklingen af et råstofprojekt til at sikre en bedre dialog og inddragelse af borgerne, herunder NGO'erne:

Anbefaling:

- Workshops
- Fokusgruppediskussioner
- Cafe-møder
- Offentlig høringsproces
- Faciliterende debatmøder
- Rådgivende grupper
- Åbenhus arrangementer og "udflugter"
- Arbejdsgrupper (repræsentanter fra berørte samfund/grupper der adresserer afgrænsede problemstillinger)
- Ekspertpaneler
- Stormøder
- En-til-en møder
- Konferencer

Medier

Medierne fungerer som brobygger mellem befolkningen og Grønlands Selvstyre. Af selv samme årsag er medierne som platform også nævnt som en mulig fremgangsmåde, når der skal kommunikeres. Men det vil – uden tvivl – forbedre mediernes behandling af råstofområdet (og dermed den demokratiske samtale), hvis medierne blev inviteret til de arrangementer (messer, konferencer og arrangerede ture for politikere), hvor embedsmænd, eksperter og politikere deltager. På den måde sikrer man, at den viden, som nævnte gruppe modtager, også kommer til medierne – og dermed til offentligheden.

Anbefaling:

- Råstofmyndigheden inviterer med jævne mellemrum repræsentanter fra medierne til råstofrelevante messer, konferencer eller arrangerede rejser, hvor politikerne også deltager.

Forberedelsen til informationsindsatsen

Uanset hvilken fremgangsmåde der anvendes, når offentligheden skal informeres, er det vigtigt, at man har sin målgruppe i tankerne. Materialet (både fra selskabet og fra myndighederne) som videreformidles til befolkningen, skal gøres mere forståeligt og ikke-teknisk. På den måde får "manden på gaden" en bedre mulighed for at forstå budskabet – og dermed en reel mulighed for at deltage i den demokratiske debat om udformningen af et konkret råstofprojekt.

Derudover skal Grønlands Selvstyre og råstofselskaberne være opmærksomme på ikke at "drukne" befolkningen i informationer – og kun videreformidle den information, som forventes at være relevant for befolkningen.

Anbefaling:

- Når fagmedarbejdere formulerer informationsmateriale, der målrettes til befolkningen, skal det sikres, at en informationskyndig person har gennemlæst det.
- Socioøkonomerne udarbejder konkrete forslag til, hvordan vi på en ny og spændende måde kan præsentere vores budskaber, herunder brug af de nyeste teknologier.